

● Correspondentie ●

Op 6 januari 2008 ontving de redactie onderstaand schrijven:

'Geachte collega,

Als lid van uw vereniging, en trouw lezer van het *NTtdK*, wil ik graag commentaar leveren op een tweetal passages in het laatste nummer (Jaargang 118/2007/4).

Bij lezen van de rapportage betreffende de toekenning van de Meester Kackadorisprijs werd ik al wat onaangenaam getroffen door de mijns inziens volstrekt irrelevante verwijzing naar de door dhr. Bolkestein ooit gebezigde term 'karakterachterstand' t.a.v. dhr. Nijpels. Dit soort spelen van de man i.p.v. de bal wordt in het voetbal niet ten onrechte bestraft met een gele kaart. Erger werd het in het stukje 'Wondermiddel van de markt gehaald' op pagina 33. 'Het middel werd na de oorlog in 1948 gebrouwen door Van Leeuwen een biochemisch laborant, die in de oorlog fout was geweest etc etc.' Ik wil er voor pleiten de discussie over kwakzalverij te beschermen tegen dit niveau van redeneren of insinueren. Het moge u duidelijk zijn dat ik, zowel in de discussie over de bestrijding van kwakzalverij alsmede in de discussie over goed en fout in de tweede wereldoorlog, van vreemde smetten vrij ben.

In de hoop U op dit email adres op correcte wijze te hebben aangeschreven verblijf ik, met vriendelijke groet,

A van Bochove

Internist-oncoloog

Purmerend.'

Naschrift Renkens

Wij danken u voor uw reactie, die betrekking heeft op een oud dilemma binnen de kwakzalverijbestrijding. Spreken wij alleen over nutteloze geneeswijzen en laten we de aanbieders en aanprijzers van al dat fraais buiten beschouwing of dienen ook zij binnen het schootsveld te komen? Onze oprichters hadden hierover een uitgesproken mening: 'schelden op de kaarten en de valsche spelers ongemoeid laten, dat gaat niet'. Over het noemen van de door Bolkestein gebezigde term 'karakterachterstand' van Nijpels in het juryrapport is ook binnen de jury discussie geweest en men heeft zelfs het bestuur om haar mening gevraagd. Een meerderheid maakte tenslotte geen bezwaar tegen het vermelden van deze kwalificatie, omdat hij stilistisch mooi aansloot bij de nu geconstateerde intellectuele achterstand. De keuze werd vergemakkelijkt door de nog steeds

voelbare verontwaardiging binnen het bestuur over het drieregelige briefje waarmee Nijpels reageerde op een goed gedocumenteerde brief onzerzijds. Dat was een regelrechte schoffering. Misschien mogen dergelijke sentimenten niet meespelen, maar u ziet: niets menselijks is uw bestuur vreemd!

De herinnering aan Van Leeuwens biografie (hij was NSB'er en zat na de oorlog twee jaar vast) in het stukje over de teloorgang van Vasolastine heeft niets met karaktermoord te maken, maar vormt een ander voorbeeld van het veel komende feit dat veel van dergelijke mensen na de oorlog 'voor zichzelf moesten beginnen', omdat zij nergens als medewerker werden geaccepteerd. In de kwakzalverij is wijlen H. van der Upwich een ander voorbeeld. Hij was – als ex-NSB'er - na de oorlog niet meer welkom in het Haagse ziekenhuis waar hij eerder werkte en begon een carrière in de natuurgeneeskunde. Hij zou ook medeoprichter worden van de ABNG, de artsenvereniging ter bevordering der natuurgeneeskunde. Natuurlijk moeten mensen die in de oorlog fout zijn geweest, kans op rehabilitatie en reclassering worden gegund, maar Van Leeuwen bleef ook na de oorlog een zakenman met dubieuze praktijken. Men herleze mijn stuk daarover in *Kwakzalvers op kaliloo*, waar uitgebreid verslag wordt gedaan van de wijze waarop Van Leeuwen zijn kritici het zwijgen trachtte op te leggen, soms met omkoop pogingen, soms met juridische vervolging. Duitse vertegenwoordigers van een Zwitserse firma die de Wageningse biochemicus prof. Veeger, die geen enzymen had kunnen vinden in het enzympreparaat Vasolastine, probeerden om te kopen, verklaarden hun affiniteit met Van Leeuwen als volgt: 'Ach, Herr Professor. Alte Kriegskameraden vergessen einander nicht.' Dat generaties politici en bestuurders het nutteloze middel niet hebben willen/kunnen verbieden, terwijl wetenschappers en farmacologen bij herhaling de staf hadden gebroken over het produkt, dat is dus echt schandalig geweest, mede gezien tegen de achtergrond van de levensgeschiedenis, drijfveren en methoden van de uitvinder ervan. Opdat wij niet vergeten....

Op 5 januari ontving de redactie het volgende schrijven:

'Ik las net in het *NTtdK* dat Sheldrake zich in de jaren '90 steeds verder van de wetenschap verwijderde. Maar zijn boek *A New Science of*

Life (1981, in 1983 vertaald bij Mirananda en nog in 1992 opnieuw uitgegeven bij Kosmos) waarin hij zijn ideeën over *formative causation* uiteenzet, gevolgd door *The Presence of the Past* (1988) is veel ouder. Ik besprak het laatste in 1991 in *Skepter* ('Smurfen met Sheldrake') en liet het volgen door botte kritiek op *Tranen van de krokodil* (1989) van Piet Vroon die het Aquariusgezwam van Sheldrake kritiekloos overschreef.'

Jan Willem Nienhuys, Waalre

Sheldrake: reeds in de jaren '80 losgeraakt van de wetenschap

Naschrift Renckens:

'Je zult zeker gelijk hebben. Ik heb mijn wijsheid in dit opzicht van Wikipedia geplukt, maar had natuurlijk beter jou kunnen raadplegen...'

Reactie Nienhuys:

'In de Engelse Wikipedia lees ik: 'In a September 1981 piece entitled "A book for burning?", John Maddox, Nature's senior editor, commented on *A New Science of Life*, saying: Sheldrake's argument is an exercise in pseudo-science. Many readers will be left with the impression that Sheldrake has succeeded in finding a place for magic within scientific discussion - and this, indeed, may have been a part of the objective of writing such a book'

Moraal: de verschillende wikipedia's zijn niet gelijk. Over Nederlanders kun je natuurlijk in de Nederlandse terecht, maar in veel gevallen is de Engelse wikipedia beter.'

Medio november ontving uw voorzitter op persoonlijke titel een oproep van de voorzitter van artsen in dienstverband, LAD, om als ziektekostenverzekeraar IZZ te nemen. Renckens verzond daarop het volgend schrijven naar de LAD-voorzitter:

'Geachte voorzitter,

Met interesse las ik zojuist uw warme woorden over de IZZ-zorgverzekering. Ik heb de site weer eens bezocht en moest nog altijd constateren, dat alleen met de basisaanvulling een

meeverzekering van alternatieve geneeswijzen kan worden ontlopen, maar bij een - door mij gewenst - iets uitgebreider pakket krijg ik ongevraagd al direct ook de kwakzalverij mee vergoed.

Kunt u de IZZ daar nou niet eens op aanspreken? Hoe komen ze er toch bij dat medisch specialisten zich daarvoor zouden willen bijverzekeren? Als de bevordering der geneeskunde onze zorg is dan zou daar toch geen cent meer heen gaan?

Voorzitter, grijp in!

Dr. C.N.M.Renckens, vrouwenarts te Hoorn'

Hij ontving de volgende reactie:

'Referentie: LAD/3245e/07/jc/308.1.

Geachte heer Renckens,

Naar aanleiding van uw e-mail d.d. 19 november 2007, die u adresseerde aan onze voorzitter, kan ik u als volgt berichten.

Wij zijn het met u eens dat 'kwakzalverij' moet worden uitgebannen, maar al jaar en dag wordt het standpunt aanvaard dat alternatieve geneeswijzen die door een arts worden gedaan aanvaardbaar zijn. Daar vrijwel alle ziektekostenverzekeringen de mogelijkheid kennen alternatieve geneeswijzen te verzekeren - en ook veel verzekerden deze aanvulling op prijs stellen - is het erg lastig dit te doen uitsluiten. IZZ is één van de partijen die op dit gebied de verzekerden tegemoet komt.

Maar wat hiervan ook zij, de LAD zal dit aspect bij het IZZ-bestuur nog eens aankaarten.

In het vertrouwen u voldoende te hebben geïnformeerd, verblijf ik, met vriendelijke groet,

mr. A.W.J.M. van Bolderen, directeur'

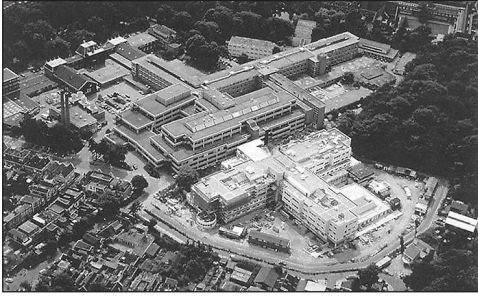
Op 26 oktober 2007 verzond het bestuur onderstaand schrijven naar de heer Kedzierski, voorzitter van de Raad van Bestuur van het Medisch Centrum Alkmaar:

'Geachte heer Kedzierski,

Het *Volkskrant*-artikel 'Hulp van CD bij chemotherapie' van afgelopen zaterdag waarin uw afdeling oncologie bekend maakte met Martine Busch van het Van Praag Instituut (VPI, voorheen het Parapsychologisch Instituut) samen te werken door het aanbieden van de door haar samengestelde CD *Gezonde verbeelding bij chemotherapie* heeft binnen de Vereniging tegen de Kwakzalverij tot enige ongerustheid geleid. Van die onrust willen wij u graag deelgenoot maken, want uw reputatie staat o.i. op het spel.

Zonder al te diep in te willen gaan op de diensten van mevrouw Busch willen wij u erop

wijzen dat zij een lange staat van dienst heeft waarin zij het geloof in paranormale fenomenen altijd krachtig heeft uitgedragen en dat doet zij nog immer. Behalve in cursussen deed zij dat ook in haar boek uit 1992 waarin zij het opneemt voor paranormaal begaafde kinderen, die tussen de wal en het schip dreigen te raken, tenzij ze goed begeleid worden, bijvoorbeeld door het VPI.

MCA vanuit de lucht.

De laatste tien jaar is zij actief verspreidster van de zogenaamde *Therapeutic Touch*, waarin hulpverleners – meestal ‘complementair’ actieve verpleegkundigen, die de cursus met succes doorliepen – de energievelden van de patiënten corrigeren. Verschillende ziekenhuisbesturen waaronder die van het Nijmeegse academisch ziekenhuis hebben hun verpleegkundigen verboden deze flauwekul in hun ziekenhuis toe te passen.

De CD die nu onder sommige van uw kankerpatiënten wordt verspreid, lijkt in het licht van het vorige nogal onschuldig, maar is in onze ogen toch het begin van een hellend vlak. Terwijl al lang bekend is dat psychische factoren geen invloed hebben op het tumorproces, dat immers gevolg is van beschadigd DNA in

de cellen, komen er in het – door u geautoriseerde (?) gespreksverslag in de krant – passages voor die de tenen doen krommen. Met name de uitspraak waarin wordt gesteld dat ‘uit studies in reguliere ziekenhuizen zou zijn gebleken dat ontspanning en geleide visualisatie een positief effect hebben op de werking van chemotherapie’ is onhoudbaar. Die uitspraak kan namelijk niet bogen op wetenschappelijke ondersteuning en komt neer op het iets op de mouw spelden van kankerpatiënten. Dit lijkt mij in strijd met de medische en ook met de verpleegkundige ethiek. Ik hoop niet dat uw patiënten dit tijdens de chemotherapie te horen krijgen. Dat visualiseren is afkomstig van de Amerikaanse kwakzalver Simonton, die naast veel andere onzin ook nog eens beweert dat kanker een boodschap van liefde is, etc.

Wij menen er goed aan te doen u te wijzen op de achtergrond van mensen als Busch en Simonton, want wat onschuldig begint kan snel onttaarden in valse voorlichting van patiënten en gewoon boerenbedrog.

Hoogachtend, etc’.

Kedzierski, MCA

Medio februari 2008 had het bestuur, ondanks een herinneringsbrief zes weken na de eerste, nog geen reactie uit Alkmaar ontvangen.